

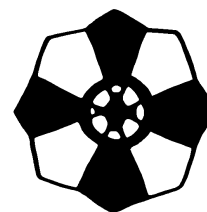
SPÅNGA

Nr 90

BYGDEN

Oktober 2004

Spånga Fornminnes- och Hembygdsgille

SPÅNGA

BYGDEN

Utges av Spånga Fornminnes- och Hembygdsgille, som tillhör Stockholms läns Hembygdsförbund.
Utkommer med fyra nummer om året.

Redaktion

Inga-Britt Häggström, Agne Holmer, Hans Lennbom, Leif Lennbom, Carin Ljung

Innehåll

Hembygdsgilletts vårutflykt	3
Bromstens skola firar 100 år	6
Spånga gymnasium och dess föregångare	9
Församlingshuset i Spånga	15
Öppet hus på Nälsta gård	17
Höstmöte	18
Nyförvärv till arkivet	19
Nya medlemmar	20

Omslagsbild: Spånga församlingshus

Spånga Fornminnes- och Hembygdsgille

Box 3303 163 03 SPÅNGA

Postgiro 26 50 62-0

Adress till Nälsta gård: Rättar Vigs väg 95, Spånga

Hemsida: www.hembygd.se/stockholm/spanga

Hembygdsgilletts vårutflykt av Gösta Garberg

Har ni alltid så här fint väder vid era vårutflykter, så en av deltagarna i solskenet lördagen den 8 maj, då drygt 35 personer gästade olika platser i Järfälla vid Spånga hembygdsgilletts vårutflykt. Förra året, då vi besökte Sorunda, välkomnades vi även där av ett skönt sommarväder, men år 2002 blev vi mottagna av ett rejält regn vid vår vandring runt i Sigtuna.

På Gillets höstmöte i november 2003 höll ordföranden i Järfälla hembygdsförening, Lars Gustafsson Jr, ett föredrag med bilder över olika sevärdheter i Järfälla, och nu for vi runt till tre av dessa platser - även nu under ledning av Lars Gustafsson.

Görvälns slott

Det första stoppet gjordes vid Görvälns slott, där Olle Viderud ordnat en visning som genomfördes med krögaren Sten Öhman som guide. Gården

fanns redan på 1500-talet men har naturligtvis undergått många förändringar sen dess både in- och utvändigt. De båda flyglarna har funnits sen 1600-talet. Många är de som under kortare eller längre tid varit ägare till gården, och alla har liksom vi kunnat glädjas åt den vackra utsikten över Mälaren bort mot Färingsö.

Bland alla ägare kan nämnas Adolf Rudbeck, som för oss Spångabor är känd som donator till vår första skola, nära Hjulsta. Den siste ägaren var den från 1940-talet kände generalen Torsten Fries som skänkte egendomen till döttrarna 1965. Nu står Järfälla kommun som ägare till mark och byggnader.

Naturum-huset vid Görväl

Innan vi lämnade Görväl skulle Olle Viderud ha berättat om projektet Naturum vid gården, men då tiden blev knapp fick vi hoppa över detta. Istället kommer han att skriva om detta projekt i ett kommande nummer av SpångaBygden.

Från Görväln ställdes kosan till Sandviks gård som hörde till Veddesta gård och troligen uppfördes någon gång på 1770-talet. Här liksom vid Görväln har många ägarbyten ägt rum. En av ägarna, August Fries, lät utföra en ny runsten som står en bit ifrån gården. Sveriges förste statsminister, Louis de Geer d.ä., hade en tid gården som sommarbostad. År 1977 köptes gården av Järfälla kommun. Strax söder om gården finns rester kvar av den forntida borgen Gåseborg, väl värd ett besök liksom också Sandviks gård som nu sköts av en egen förening.

Utflykten avslutades sedan vid Järfälla kyrka och den gamla tingsplatsen som ju blivit speciellt omtalad p.g.a. Lasse-Majas äventyr i Järfälla. "Gentlemannatjuven" Lasse-Maja - Lars Larsson Molin - föddes 1785 i Ramsbergs socken i Örebro län. Redan före 20 års ålder ådömdes han 40 par spö och kyrkoplikt för stöld. Stölden av kyrksilvret i Järfälla kyrka ägde rum natten mellan den 6 och 7 februari 1812, och på torget i Barkarby "slet han spö 1813 och dömdes till livstids fästningsarbete" p.g.a. många olika stölder under årens lopp.

Vår utflykt avslutades med några ord om de byggnader som utgjorde krog, skjutshåll och tingshus vid torget. Ting hölls i Barkarby från 1677 och upphörde 1905. Krogverksamheten fortsätter dock i de gamla lokalerna.

En mycket innehållsrik och omväxlande dag i det strålande vårvädret blev resultatet av vår utflykt, och Gillet framför ett varmt tack till alla dem som gjorde dagen så lyckad, både guider och bilförare.

Bromstens skola firar 100 år

Av Inga-Britt Häggström

När Bromsten började bebyggas i början på 1900-talet uppstod snart problemet var barnen skulle gå i skolan. Den närmaste skolan låg strax ovanför kyrkan. För en vuxen person var det inte så långt att gå, men att tänka sig släppa iväg en sjuåring i ur och skur ända dit måste ha känts litet vanskligt för föräldrarna. Visserligen hade man inga trafikproblem på den tiden, men det var stora träskområden i den del som vi idag kallar Spångadalen, mellan Rinkeby och Bromsten. Risken fanns att barnen skulle gena genom träsken med risk att gå ner sig i de djupare sänkorna.

I Sundbybergs och Solna tidning rapporterar man den 1 juni 1901 följande: "... ett skolhus vill man ha uppfört i Bromsten och har patron Thalén gjort framställning därom hos vederbörande. Ärendet kommer att behandlas på kyrkstämman om tisdag." I samma tidning den 8 juni skriver man under rubriken **Bromstens skolhusfråga:** "Som förut omnämnts hade patron Thalén ingått till vederbörande med framställning om uppförande af ett skolhus därstädes. Då ärendet i tisdags föredrogs på kyrkstämman i Spånga blev efter ett kort meningsutbyte framställningen avslagen med den motiveringen att stämman för närvarande icke ansåg det vara af behovet påkallat då de skollokaler som finns i församlingen hvad utrymmet angår äro tillräckliga och intet särskildt skäl talar för framställningen ifråga." Och med det fick man låta sig nöja. Men till saken hör, att barnen från grannsamhället Dufbo också fick gå till kyrkskolan och det var ännu längre. Men föräldrarna i Bromsten gav sig inte. Den 1 november 1902 anhöll man ännu en gång att få ett skolhus och fick för andra gången avslag. Däremot beslöt man att hyra en lokal i en privat villa för att där inrätta en småskola.

1902 köpte brukspatron Lignell stora delar av Bromstens fastighet och skänkte bl.a. tomt 226 (skoltomten) till Spånga kommun och redan 1904 började man bygga skolhuset som blev färdigt på hösten samma år. I januari 1905 öppnades skolan för de första eleverna.

Och i år, 2004, ställde skolan till med ett riktigt 100-årsfirande. Eleverna var på många sätt förberedda för jubileet. Man hade ritat teckningar hur det hade sett ut förr och man hade ritat svenska flaggor att vifta med. Äldre bromstensbor som gått i skolan för längesedan kom till klassrummen och berättade hur skolan var på deras tid. Sånglärarna hade övat kören med visor och slagdängor som varit populära i forna tider. Kören sjöng klädda i tidstypiska kläder från 20-talet, och bland publiken såg man fullt av yngre syskon och mammor klädda som på 20-talet. För övrigt var hela skolgården knöckfull med folk, det var liv och rörelse och skratt överallt. Och klockan 13.00 kom musiktåget! Det startade nere vid idrottsplatsen med 25-mannaorkester med blåsare och flöjtister och med en jättestor bastrumma i spetsen. Efter kom barn och vuxna viftande med svenska flaggor och gick i takt till musiken. Precis som man gjorde vid de årliga municipalfesterna under 20- och 30-talen.

Orkestern framför Bromstens skola

Det var så pampigt att det gick en rysning längs ryggraden, och jag tänkte när jag såg det: ”Detta är ett historiskt ögonblick!” I skolans tillbyggda del hade man avsatt ett helt klassrum till museum med gamla foton och klassbilder samt föremål från gamla tider. Där var det fullt med folk hela dagen, gamla klasskamrater träffades och hade mycket att prata om. De som ville gick ner i matsalen där frivilliga föräldrar sålde kaffe med dopp för en mycket billig slant. Denna underbara historiska dag har vi dokumenterat på olika sätt och vi låter bilderna tala för sig själva. Till sist vill jag från Spånga fornminnes- och hembygds-gille skicka ett STORT TACK till Bromstensskolans lärare och personal som gjort denna dag möjlig!

P.S.

När jag nu skrivit ovanstående erinrar jag mej en historia från, jag tror 30-talet, som berättats för mej av efterlevande släktingar.

På 20- och 30-talet fanns det ett äkta par, magister och fru Martiin, anställda som lärare på skolan. Herr Martiin var känd för att inte lägga fingrarna emellan när det gällde att handgripligen näpsa en olydig elev. Fru Martiin var beskedligare och hade heller inte kroppskrafter till bestraffning. Men vid svårare fall kunde hon hota med att skvallra för magister Martiin. Så skedde en dag när en av eleverna i hennes klass, Sigge Gustavsson, hade gjort något hyss och inte bättrat sig vid åthutning. Han hade dessutom förklarat att han inte var den skyldige. Lärarinnan framhärdade och skulle anmäla det skedda för magistern. Sigge blev rädd och lyfte upp lärarinnan i fönstret och hotade att kasta ut henne, men ångrade sig och hoppade själv ut genom fönstret och sprang hem. Sen gick han inte till skolan på ett par dar. När pappa Gustavsson så småningom fick reda på detta förhörde han sonen om vad som skett och hörde att han var oskyldig och inte vågade gå till skolan. Detta fick pappa Gustavsson så arg, att han stegade upp till skolan och skällde ut magister Martiin samt slutade med orden: ”Om du så mycket som kröker ett hår på hans huvud så skall jag slå både armar och ben av dej.” Dagen därpå gick Sigge till skolan.

(Sigge växte upp till en arbetsam och trevlig man som jag samtalat med många gånger och beundrat hans fina och välskötta fruktträdgård)

Spånga gymnasium och dess föregångare

Hågkomster ur ett dåligt minne av Sven-Erik Gode, elev 1950-55, lärare 1959-72 och 1991-2003

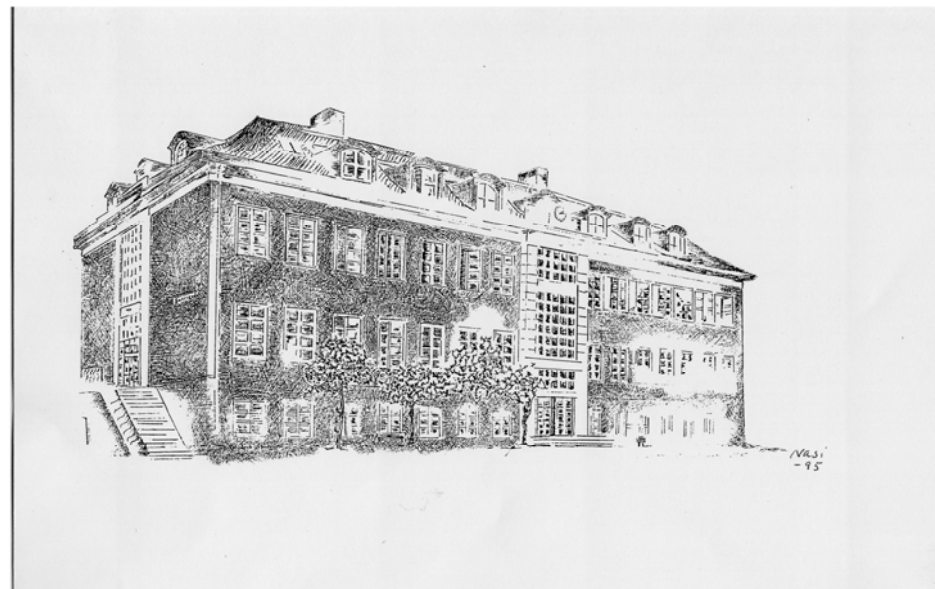
Ett under långa tider välbekant inslag i Spångas gatuliv är borta i höst. Gymnasie- och högstadieläverna lyser med sin frånvaro. De är i Vällingby och väntar på att deras skola ska rustas upp och välkomna dem tillbaka som Stockholms modernaste skola. Det dröjer ett par år och då kan det vara dags för en tillbakablick.

Skolundervisning förekom i Spånga redan på 1700-talet, alltså långt före folkskolestadgan 1842. Det första skolhuset byggdes i Hjulsta 1806. Kyrkskolan startade 1873 och tog emot elever så sent som på 1950-talet. Solhem fick sitt första rejäla skolhus 1912. Samhället kring järnvägen växte med allt fler barn som behövde skolsalar. Krav på högre utbildning än folkskola ställdes också. På 1920-talet byggdes ett nytt större skolhus med bl a samlingssal, gymnastiksal och naturkunnighetsrum. Algot Jungnell utnämndes till överlärare och fick i uppdrag av Spånga skolråd att utreda behovet av en högre folkskola. Kyrkostämman beslutade att inrätta en fyraårig högre folkskola som skulle följa realskolans läroplan. Reglemente och undervisningsplan fastställdes av Kungl. Maj:t respektive Kungl. Skolöverstyrelsen. Skolan startade den 21 augusti 1928 med 45 elever fördelade på två förstaklasser. Rektor var Olof Olsson och Alex Frank började samtidigt sin nästan 40-åriga lärarkarriär vid skolan. I några ämnen undervisade folkskolans lärare. Skolan använde Solhemsskolans lokaler.

Läsåret 1931/32 hade skolan 140 elever i klasserna 1-4. Fler lärare hade anställts och de flesta skulle arbeta där i många år som t ex Karin Elgstrand, Karl Larsson, Dag Lindberg, Ella Mårtensson, Sven Svenningsson, Birger Thorén och Ellen Törnquist.

Våren 1932 fick skolan efter diverse trassel rättighet att anordna realexamen. Efter vederbörlig inspektion erkände Kungl. Maj:t i april 1932 skolan som kommunal mellanskola. Samtliga 20 elever i högsta klassen klarade realexamen den 1 juni 1932. Det var en stor händelse i

bygden. Närmaste realskolor efter Västeråsbanan fanns i Sundbyberg och Enköping. Många som gick i Spånga bodde i Barkarby, Jakobsberg eller ännu längre bort.

Teckning av "Nasi" (Nasrola Khoshdel), vaktmästare i Solhemsskolan

1940 när krig rasade i Europa användes skolan ett tag som förläggning för värnpliktiga och undervisningen flyttades bl.a. till Folkets Hus. Då hade skolan c:a 200 elever fördelade på 8 klasser. Även folkskoleeleverna ökade i antal och det blev brist på lokaler. Solhems municipalsamhälle lovade gratis mark, byggnadstillstånd söktes och 1947 stod en helt ny skolbyggnad klar att ta emot realskolan.

Lokalbristen skulle emellertid snart göra sig påmind igen. 1949 ökades realskolan med en förstaklass av den femåriga realskolan. Den klassen tillhörde originellt nog egentligen Blackebergs läroverk. Året därpå började två nya femåriga klasser, Jag började i klass 1^b, stod på skolgården tillsammans med alla andra och lyssnade på rektor Olsson när han hälsade oss välkomna. Han sade bl.a. att lokalbristen medförde att

två klasser inte fick något eget klassrum. Det var en sensation på den tiden. Skolan fick byggas till. När jag gick i de två högsta klasserna stördes både undervisning och skrivningar av pålkranar, grävskopor, hammarslag och andra otrevliga saker. Anledningen var att det som nu kallas grundskoleflygeln var under byggnation. Men vi klarade realexamen våren 1955. Gymnasium fanns inte då i Spånga så vi var åtskilliga som började i Nya Elementarskolan i Åkeshov.

Den utökade realskolan gjorde att många nya lärare anställdes t ex Dagny Brundin, Sixten Carlsson, Ingvor Gerner, Lars-Gunnar Hallander, Gunhild och Mats Högberg, Lars-Einar Jonsson, Gudrun Korning, Stig Larsson, Olle Levén, Bernt Lindberg, Bertil Starkman, Holger Wahlström, Lennart Wikland och Gunnar Åselius.

1959 kom jag tillbaka till Spånga med några veckotimmars tjänstgöring som lärare. De flesta av mina realskolelärare var kvar. Med åren fick jag allt fler timmar och även ordinarie tjänst.

Läsåret 1956/57 startade gymnasiet. När det var fullt utbyggt omfattade det reallinje, latinlinje och allmän linje. Nu behövdes ytterligare lokaler. En ny tillbyggnad blev klar 1964 och innebar fler klassrum, ny matsal och en aula där man även kunde spela teater. 1970 stod en nybyggd gymnastikhall klar. Expansionen medförde att fler lärare anställdes som arbetade i skolan i många år t ex Ulla Assarson-Eklöw (hon försvann ett tag med kom tillbaka som rektor), Arne Claesson, Bertel Dyremark, Ulla Esping, Filip Hultblad, Karin Frank (dotter till Alex), Ulla Frank (gift med Alex son Lars som också var lärare en kortare tid), Gunnar Ståldal, Lennart Thorsell och Bride Winberg-Forner.

Våren 1960 var det studentexamen för första gången. Samtliga godkändes. 1964 hölls realexamen för sista gången. Lokalbehovet blev inte mindre för det, för nu hade grundskolans högstadium tillkommit. Egna skolbyggnaden räckte inte till, utan man fick använda lokaler i Solhemsskolan och Sundbyskolan. I Sundbyskolan användes även baracker.

1966 startade det nya gymnasiet. Största skillnaden mot förr var att man slutade gymnasiet utan studentexamen och den vita mössan försvann från avslutningarna några år. Men eleverna såg till att den kom tillbaka. Organisationen omfattade naturvetenskaplig linje, samhällsvetenskaplig linje och ekonomisk linje samt så snart tvåårig djurvårdarutbildning.

Den första lärargenerationen började pensioneras och när jag lämnade min lärartjänst 1972 så var det av mina realskolelärare bara Harry Eng, Adéle Lagerquist och Sture Svennås kvar som lärare. Men min svensklärare från realskolan Bengt Claréus och min matematiklärare från Nya Elementar Erik Andersson överfördes från andra Stockholmskolor till Spånga detta år.

Spånga gymnasium i dag

I takt med att kringliggande kommuner startade egna gymnasier minskade elevantalet och den egna byggnaden började räcka till. Det vikande elevantalet gjorde att skolans existens ifrågasattes, och nedläggningshotet har svävat över skolan ett par gånger under senare delen av 1900-talet. Spånga gymnasium är en av få skolor som har både

gymnasium och högstadium och 1988 kompletterades de med låg- och mellanstadierna i Solhemsskolan. Spånga gymnasium är alltså en vertikal skola.

1993 kom en ny gymnasiereform som innebar att nu kallades organisationen naturvetenskapligt program och samhällsvetenskapligt program. Båda programmen har flera grenar. För eleverna är den största skillnaden att man nu läser kurser i stället för ämnen. Ett ämne består i regel av flera kurser. Man får betyg på varje kurs och alla betyg räknas i slutbetyget, även om man fick det i ettan. För personalen blev största skillnaden att nu fick man bestämma mer själv på skolan. Man skulle profilera sig för att locka elever och Spånga satsade hårt på en djurprofil naturligtvis. Det medförde också mer ansvar för administration och ekonomi, så expeditionspersonalen som först var Elsa Hellborg på 5/8-dels tjänst och senare Märta Lindberg (gift med Bernt) och Margareta Beijer-Pettersson utökades med flera personer. De var ett bra stöd för eleverna liksom skolsköterskan Märta Westerberg och vaktmästarna t ex Berta och John Carlsmyr.

Med början under 1970-talet har en djurinstitution växt sig allt större i Spånga gymnasium. Initiativet kom från Owe Sandström, biologilärare med ett stort intresse för djur och pedagogik. Han började med några frivilliga grundskoleelever och några djur inhysta i avlagda toaletter och senare ett tropikrum på vinden. Numera finns ett djurhus med tropikavdelning och laboratorium, ladugård och egen gård för djuren. Även djurhuset ska nu byggas till. Utbildningen är nu på gymnasienivå, ett program för blivande djurvårdare vid t ex djurparker, djursjukhus och djuraffärer samt en gren av naturvetenskapsprogrammet med inriktning mot djurkunskap för t ex blivande veterinärer.

Eleverna har naturligtvis spelat en stor roll för att skapa en framåt och trivsamt skola. Elevråd och elevföreningar har tillfört mycket. Teater har under många år varit ett stort fritidsintresse för elever och även lärare. Under realskoletiden gavs under många år en revy som regisserades av Per-Rune Flenning. Sällskapet Ellida drivs av gymnasieelever och har

under årens lopp givit många teaterföreställningar, först i Spånga-Folkan, sedan i den egna aulan. Carl-Magnus Sjöstrand var regissör i över 20 år för föreställningar som "Köpmannen i Venedig", "Antigone", "Körsbärsträdgården" och "Sandlådan". Sedan tog eleverna själva vid med föreställningar som "Mr Ernest" och "Kuta och kör". Owe Sandström ledde i många år teaterverksamhet på grundskolan med t ex "Snövit" och "Alice i underlandet". Det finns eller har funnits idrottsförening, filmklubb och andra aktiviteter.

Skolans musik- och teckningslärare inspirerade till många elevaktiviteter i skolans kulturliv. Här kan nämnas Helge Nilsson, John-Harry Sjölander och Eva Lindgren.

1981 bildades Föreningen Spånga Elever som drivs av målsättningen att värna om och stimulera skolan, samt att vara en kontaktmöjlighet för gamla elever. Det sker genom att uppmuntra enskilda och grupper av elever med stipendier och belöningar samt anordna en jubileumsfest varje vår i skolan för gamla elever.

Rektorer:

Olof Olsson	1928 - 1953
Sten Foberg	1953 - 1958
Ragnar Heurlin	1958 - 1967
Jan Hoppe vik	1967
Per Olof Granér	1967 - 1978
Erik Andersson vik	1978 - 1980
Ulla Assarsson-Eklöv	1980 - 1991
Eva Sundling	1991 - 2002
John Envall	2002 -

Artikeln bygger på en artikel i en broschyr om Spånga gymnasium.

Församlingshuset i Spånga ” Ett levande hus” – öppet för alla av Agne Holmer

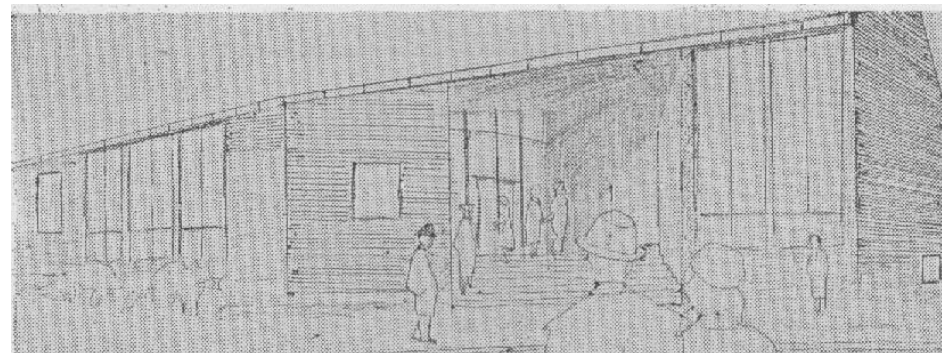
Jag råkade vara precis så där lagom gammal då Spångas nya församlingshus invigdes i november 1959. Inte för att jag på något sätt var med på den omfattande invigningen, jag var bara 7 år gammal. Nej, det som var och skulle bli roligt med församlingshuset ur mitt och många andras i min ålder perspektiv var att församlingshuset - uttalat - skulle bli ett ungdomens hus. Vilket också blev fallet, församlingshuset kom att innehålla, utöver självklarheter som pastorsexpedition och övriga kyrkliga utrymmen, en undervåning för multiaktiviteter. Här fanns rum som samlingslokal med öppen spis, hobbyrum, fotolaboratorium, vävstuga, scoutlokaler mm. Det var i det sistnämnda som jag själv kom in i bilden och då som vargunge. Scouternas vargungar och flickornas motsvarighet blåvingar huserade som jag mins det i undervåningens samlingslokal. Ett utmärkt rum med tilltaget utrymme för lek och allvar. De äldre scouterna disponerade en stuga belägen på en skogsholme på gårdet söder om Spånga prästgård, även den lämplig för sitt ändamål.

Vilket nämns i en tidigare artikel i Spånga Bygden, var dynamiken på alla fronter stor för Spånga och då inte minst för Spånga församling under 1950-talet. Det byggdes nya bostäder inte bara i Spånga, utan nya stadsdelar växte upp i närgränsande områden. En av förgrundsgestalterna i församlingsarbetet under den här tiden var kyrkoherden Åke Zetterberg. Under hans tid som kyrkoherde i Spånga församling mellan -46 och -58, växte församlingen från 17000 till 65000 innevånare.

Bakgrunden till Spångas nya församlingshus var önskemål om att samla kyrkans aktiviteter under ett tak och om möjligt få detta centralt. Ej att förglömma Spånga kyrkas självklara plats.

Det hela startade 1948, då kyrkofullmäktige tillsatte en kommitté för utredning av frågan om byggandet av ett församlingshus. 1954 fattade kyrkofullmäktige ett principbeslut om att bygga församlingshuset på den tomt där huset är beläget idag, tomt nr. 4 kvarteret Julrosen. För att ge plats åt det nya församlingshuset, var man tvungen att riva bl.a. en äldre

villafastighet i hörnan av Värstagårdsvägen – Värsta alle, här låg ett Café, Hults Café inrymt tidigare. Det lilla jag själv kommer ihåg av denna byggnad är att det såg ganska nedgången ut. Den bild jag har av området är då jag var med min mamma på ”Systugan”, som låg på övervåningen i Sigge Sport huset och ovanför den tidigare BP-macken. 1955 beslutade kyrkofullmäktige att acceptera det ritningsförslag som arkitektfirman Backström och Reinius utarbetat. Om någon skulle ha bett mig idag att gissa på arkitekt, så hade jag gissat på någon dansk firma. Materialval med tegel, teak, glaslanterniner och hela designen tycker jag pekar åt kanske den danske mästaren Arne Jacobsen eller någon av hans landsmän. Det var fel gissat, de var svenska arkitekter, extra roligt till denna fantastiska byggnad. Det blivande församlingshuset fick sin egen byggnadskommitté, i gruppen som leddes av Gunnar Ekdahl ingick även Åke Zetterberg (senare efterträdd av Harald Ohly), Dag Lindberg, Gösta Landgren, Bernt Beijer samt Evert Strokirk.

Första skiss på det nya församlingshuset, Backström och Reinius

Byggnadsarbetet med det nya huset påbörjades i augusti 1958 och med invigning 1:a november året därpå. Bygget försenades p.g.a. att ”spångaleran” spelade ett spratt dels för själva utgrävningen av källaravdelningarna samt för den nödvändiga extra pålning som var tvunget att göras. Som nämnt ovan invigdes församlingshuset, det var Pastor primarius Åke Zetterberg, som höll i invigningen. Zetterberg, representant inte bara för kyrkan utan även för många stora enskilda insatser, kunde nu överlämna den nu färdigställda byggnaden till församlingens nya kyrkoherde Torbjörn Wikmark.

Det är snart dags att fira församlingshusets 45-årsdag, denna byggnad förtjänar alla ovationer. I mitt fall startade det med scouterna, sen konfirmationen, glada föreningsmöten, allvarliga stunder med samling efter någons bortgång. Som jag själv började med scouterna har mina egna tre barn målat, klippt och ritat källarvåningen i Kyrkans barntimme. Det är en mångsidig fin församlingsbyggnad vi har i Spånga.

Välkomna till Nälsta Gård

Vi har Öppet Hus med kaffeservering
kl 13 - 16

10 oktober

24 oktober

14 november

28 november

12 december

Höstmöte

Söndagen den 7 november 2004

i Spånga Församlingshus

kl 14.00

Ordföranden i Sollentuna hembygdsförening

Erik Göransson

berättar om

sevärdheter i Sollentuna

som en förberedelse för Gillets kommande vårutflykt

Kaffe serveras

Välkomna!

Nyförvärv till arkivet

Gillet har mottagit två nyskrivna uppsatser i arkeologi som gåva.

Barbro Widbäck

Spånga kyrka. Varför uppfördes stenkyrkan just där?

B-uppsats i arkeologi, Stockholms universitet, 2004.

Barbro Widbäcks teori om Spånga kyrkas placering grundar sig på resonemanget att kyrkor vanligtvis uppfördes vid kungsgårdar - i detta fall Husby. Men eftersom Spånga tillhörde Sollentuna härad och Husby spelade en central roll i hela häradet, ansågs det olämpligt att sockenkyrkan förlades dit. Vattenståndet vid den tiden visar också att om kyrkan placerats vid Husby skulle en vattenarm ha skilt kyrkan från själva socknen.

Andreas Wiberg

En fornborg tar ner skylten.

Om Bromstens hägnadsanläggning i Spånga socken under yngre bronsålder & förromersk järnålder.

B-uppsats i arkeologi, Stockholms universitet, 2004.

Andreas Wiberg framför i sin uppsats en intressant teori om att fornborgen i Bromsten skulle vara mycket äldre än man tidigare trott. Hittills har den daterats till folkvandrings- och vikingatid. Wiberg förlägger den istället till yngre bronsålder och förromersk järnålder. Det skiljer alltså ca 1000 år mellan beräkningarna! Wiberg grundar sin teori på att anläggningen har en mycket central placering i Spånga och kan ha haft en rituell betydelse istället för det försvarssyfte som tidigare antagits. Inga utgrävningar har hittills gjorts inom området, och författaren menar att sådana skulle vara nödvändiga för att bekräfta hans idéer.

Uppsatserna finns tillgängliga på Nälsta gård.

Nya medlemmar

Else-Marie Lidberg, Spånga

Kjell Pettersson, Spånga

Kjell Welin, Spånga

Välkomna!

Medlemsavgiften: Kr 100:-, familjemedlemmar kr 10:-

ISSN 0281-5079